

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 kr., s minden egyszeri közlés után 30 kr. bérlegdíj fizetendő. Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyilittér“ rovatban közlendő cikkek soronkin 10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilittéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Felhívás előfizetésre.

A „Szekelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Szekelyföld“ kiadó-hivatala.

Öngyilkos király.

A kereszténység örömnépének előestéjén egy mélyen megrendítő tragédia nyert befejezést. II. Lajos, az elmebeteg bajor király, pünkösdi szombatján este, a stahrembergi tó hullámaiba fojtotta életét.

Halála előtt két nappal vették ki kezéből országa kormányzását és mondták ki a regensséget; de lelke nem bírta ele csapást: megvált az élettől, mely reá nézve már úgy sem birt semmi becsesél.

A katasztrófa indító oka kétségtelenül a regensség felállítása volt. Az rendítette meg oly mélyen, hogy a halálban keresett menedéket. Eleinte ellentállott a bizottságnak, mely az intézkedést tudtára adni kiküldetett; nemcsakára azonban, belátva, hogy erőlködése úgy is hasztalan, cselhez folyamodott: megadást színelte, látszólag belenyugodott sorsába, az orvosi kezelésnek alávetette magát; de már ekkor megfogamzott volt benne az öngyilkosság gondolata, s e percztől kezdve lépten-nyomon kereste az alkalmat a végzetes lépés megtételére. Először le akart ugarni a toronyról, de egy lakáj belekapaszkodott és megmentette, mire a király bezárkózott szobájába és hangosan sirt, hogy nem engedték meghalni. Majd minden áron a hajó fedélzetére akart jutni, hogy onnan vesse magát a hullámok közé; de útját állotta környezete. Végre aztán harmadszor sikerült kioltania életét.

Szombaton este hat óra felé sétált tett orvosa, Gudden dr. kíséretében a bergi várkastély parkjában, hova gyógykezelés végett szállították Hohenschwangauból. Ápolók nem voltak jelen, mert a király teljesen nyugodtnak látszott. A kert egy tisztásán, a hol a part meredeken szakad bele a stahrembergi tóba, ott határozta el a király, hogy meg fog halni, és belevetette magát a mélységbe. — Gudden orvos, meg akarva menteni a királyt, utána ugrott

és a vízben folytatott kétségbeesett küzdelem között vele együtt halt meg.

A tragoedia tehát be van fejezve; oly befejezést csinált annak maga a hős, melynél külön egy ihletett költő kezeiből sem kerülhetett volna ki.

II. Lajos élete mesészerű; ő nem a mi századunkba és nem a kis Bajorországba való uralkodó volt. Birta népe szeretetét oly mértékben, mint bármely más uralkodó, de szerencsétlen, boldogtalan volt. Mint 18 éves ifju lépett a trónra éles elmével és kitűnő életkedvvel. Nem sokára meg akarta osztani trónját egy szeretett nővel, házasságra akart lépni egy hercegisasszonnyal, s az eljegyzés híre közzé is volt téve a bajor hivatalos lapban; midőn azonban megtudta, hogy arája mást szeret, visszalépett, és többé nem is házasodott meg. Busulni kezdett, beteg kedélye a magányt kereste; tő partján, árnyas erdőkön ábrándozott. Gyűlölte a nőket, s végül aztán embergyűlölővé lett teljesen. Tehetségeit a művészetnek szentelte s annak oltárára erejét felülmúló áldozatokat hozott. Szerette a zenét, a színészetet, a festészetet, szobrászatot s főképp az építészetet. Csodaszép kastélyokat építtetett, melyeknek terveit maga bírálta meg s melyekre mindenét ráköltötte. És a tágas termekben egyedül társalkodott önmagával, könyveivel, zongorájával; egymaga ült a terített asztalhoz, magányo-

san sétált az árnyas fasorok közt, s midőn mindenki mélyen aludt, aranyos hintóba fogatott és egyedül kocszított az éj homályában. Nem a mesék országába való-e az ilyen élet?

Regényes kedvteléseiről fényesen tanuskodik a következő példa. Egy ideig az volt a vágya, hogy Lohengrin lehessen, az a mythikus hős, a kit Wagner halhatatlanná tett. Hogy közelebb legyen a holdhoz és a csillagokhoz, müncheni palotája tetején készíttetett egy nagy viztartót, a melybe külön gépekkel vonták föl a vizet. Egy híres optikust hozatott, ki a viznek különböző fényhatások által kékesen csillámló színt adott. Sőt még hullámokat is csináltak mesterségesen egy, e cézúra kitalált gép segítségével. Egy sereg munkás verejtékezeve hajtotta a nagy kereket, mely a vizet hullámmásba hozta. A király pedig fenn e mesterséges tóban csónakázott, Lohengrin-kosztümében, csillogó, ezüstös vértel, egy könnyű csónakban, mely elé egy hattyu — természetesen kitömött hattyu — volt fogva.

Ily életmód mesés összegekbe kerül. Bajorország pedig kicsiny ország. Civilistája nem bírta meg a nagy terhet. A regeszertű élet végtére is megboszulta magát: a mértéktelen költségek által a király adósságokba keveredett, melyekből ki sem akart bontakozni. Adóssága 20 millióra megy. Különös életmódja pedig az utóbbi időkben állítólag gyanússá

A „Szekelyföld“ tárczája.

Az én álmom,

vagy:

Háromszék és Kézdi-Vásárhely
200 év múlva.

Irta: Dobay János.

XII.

— A szabadelvű nők köre. —

Léghajónk egy csinos kis palota fedelén szállt meg. Az épület homlokzatán következő felirat volt olvasható: „A szabadelvű nők köre.“

Leszállva légi járműnkől, Villamosi ur levezetett a gyűlésterembe. Mindenütt pazar pompa, fény és illat. Pompás szőnyegekkel, nagyértékű csecsebecsékkel, virággal, csipkével, óriási tükrökkel díszített termeken haladtunk végig. A legnagyobbtól a legkisebbig minden elárla a női izlést, a női kezket, és az engem megnyugtattott.

A nő a 21-ik században is nő marad.

A mint tovább haladtunk, mindinkább kezdett hallhatóvá lenni a gyűlés zaja.

— Hölgyeink, úgy látszik, hevülnek — szólt gunyosan Villamosi ur.

A gyűlésterem ajtajánál két termetes amazon állt sajtáságos ruhában, s mondhatom, hogy a női ajtónállók épen nem voltak csunyak. Az egyik, egy igen csinos, kékszemű,

izmos szekely leány, szeretetreméltó frivol-sággal nézett végig rajtam, megvizsgált tetőtől talpig s mosolygott hozzám. Ugy látszik, tetszettem neki. A mint közeledtem hozzá, hirtelen oda ugrott, átkarolta nyakamat s egy hatalmas csókot nyomott arcomra és nevetett hozzám, mint egy kis ördög.

Nem mondhatom, hogy e különös fogadtatás legkevésbé is bántott volna, mert a leány igéző volt, hanem azért bámulatom nem vala kisebb.

Villamosi ur, látva meglepetésemet, nevetve szólt:

— Hjah, uram, most az előszobákban nem a gavallérok csipkedik meg a szobaleányok rózsás arcát, mint az elmúlt századokban szokásban volt, hanem megfordítva: a szobaciczusok csókolgatják a csinos fiatal urak arcát. A nőemancipációnak ez az egyetlen reformja, melybe készségesen belenyugsom magam is. Hanem ha úgy tetszik, menjünk be. Azt hiszem, hogy a tanácskozási terem kevesebb gyönyört fog önnek nyújtani, mint az előszoba.

Beléptünk. A teremben mintegy 150—200 különböző koru hölgy volt jelen. Bajos volna leírni azon különös hatást, melyet e különös gyűlés reám gyakorolt. Első sorban a szokatlan öltözékek ragadták meg figyelmemet. A hölgyek mind szorosan a testhez simuló ruhát viselték. Hosszuszárú cipő, nadrág és sajtáságos alaku kabát képezte a

toilette legfőbb részeit. Többnyire rövidre vágott göndör hajat viseltek, melyre fantasztikus alaku, kisebb-nagyobb karimájú kalapok borultak. Első pillanatra azt lehetett hinni, hogy az ember férfításában van. Hanem annyira igaz, hogy különösen a fiatalabb rész elragadóan nézett ki e férfi-kosztümben. Ah, azok a gyönyörű 18 éves leánykák s azok a bájos fiatal asszonykák a 21-ik század fantasztikus ruházatával mily szépek, mily igézők valának!

Villamosi ur mintegy kitalálva bámulásom okát, segítségemre sietett s gunyorosan szólt:

— Önt, úgy látszik, meglepte hölgyeink toiletteje. Nem is csodálkozom rajta; a mi szabadelvű nőink igen szabadelvűen ruházkodnak. „A természet által oly bőkezűen nyújtott bájakból semmit el nem rejtjünk“; ez most a jelszó, s hogy hölgyeink ezt híven is követik, azt láthatja.

— Én nagyon is kedvesnek találom e divatot.

— Divatot? Arról szó sincs. A 21-ik században nincs divat. Most minden hölgy úgy öltözködik, a mint neki tetszik. Manapság a női szabók már nem iparosok többé, hanem művészek, kik az elkészített ruhával egy megadott eszmének adnak alakot. A szabók már többé nem divatképek után dolgoznak, hanem egy ideál, egy eszme után, melyet a

hölgyek adnak nekik. Ha pl. egy kundsajt oly jelmezt kíván tőle, melyet a Gracchusok magasztos anyja, vagy az erényes Lucretia, a vad Tomyris, vagy a szerelmes Palmyra, a felséges Cleopatra, avagy a szép trójai Helena viselt: a 21-ik század szabója tudományos alapokon kezdi meg működését, vissza megy a történelem világánál a homályos ókorba s történelmi adatok alapján készíti el a ruhát, a hol meg ezen adatok hiányosak, ott a nőszabói fantázia egészíti ki azokat. A mi szabadelvű hölgyeink gyűlésekben mindig férfi ruhát viselnek, de ünnepek és mulatságokban, ezerféle alaku és szabású öltözetekben jelennek meg, de azért mindenik megegyez abban, hogy a női termet bájaiból semmit sem szabad eltakarnia.

A mint beléptünk, minden szem reánk irányult. Az öregebbek nyájasan, bátorítólag, a fiatalok merészen, a szépek kaczerón, a csunyak epedően néztek reánk. Villamosi ur gunyos mosollyal állta ki a keresztültűzet, én azonban roppant zavarban valék. Hallottam, a mint egész hangosan tették a megjegyzéseket: „Csinos“, „Megjárja“, „Egy kissé sovány“, „Ah, mily pöffeszkedő ama másik!“

— No látja, uram, — szólt Villamosi gunyosan — ilyenek a 21-ik század ugynevezett szabadelvű hölgyei. A női tartózkodást és szeméremérzetet levetkőzve, úgy tesznek, mint a 19-ik században a boulevardok ura-

lett környezete előtt, megfigyelés alá vették és konstatálták elmebetegségét. Állítják azt is, — és pedig beavatottak — hogy a királyon nyoma sem volt az elmezavarnak. Oly csapások után azonban, melyek amugy is bánatos kedélyt a közelmúltban sujtották, s oly bánásmód után, a minőben részesült, nem csoda, ha elméje végkép elsötétült.

Mi volna egy király jogai, szabadsága nélkül, zsandárok és ápolók környezetében? Ő királynak született; nem tudott és nem akart rabságban élni. Cselekedete tehát férfias volt.

II. Lajos tragoediája be van fejezve; a tanulságot könnyű levonni belőle.

A Janszky-ügy és a magyar nemzeti szellem a hadseregben.

Annaira megnehezdedtek fölöttünk az élet terhei, hogy saját nyomoruságunkat látjuk már-már nyakunkba szakadni. S ezen nyomoruságok — főképp melyek önhibákon kívül nehezülnek vállainkra — bár mély sebeket ejtenek szegény nemzetünk jóllétéért dobogó szívünkön, de tudva, hogy eddig is viseltük azokat, mint nemzeti életünkhez tapadt bajokat, viselni fogjuk ezután is. De felháborodik s hazafiúi mély fájdalommal telik el lelkünk mindannyiszor, valahányszor nemzeti büszkeségünk, önértetünk ellen mérenyület követtetik fel, jogainkból egy por szemnyi követeltetik és alkotmányunkból csak egyetlen foszlányszálacska kísérlenek meg kitépni.

Ismeretes e lapok t. olvasói előtt is a Janszky urnak és társainak helytelen és tapintatlan eljárása által napirendre hozott komoly helyzet. Ismeretesek az ezen alkalomból felmerült utcai csődülések és zavargások, melyek már eddig is nemcsak vérbe, hanem emberéletbe is kerültek a nemzetnek.

Kinek tapad lelkére egy emberélet, talán családapája s így egy család pusztulásának átká? Hát az ezen zavarok felidézése s a „helytelen és tapintatlan“ eljárás által megsértett nemzeti önértetért hol az elégtétel?

De midőn a Janszky eljárása Bécsben tapsokkal fogadtott, s a hadsereg bizonyos köreiben örömet keltett, határozott nyilatkozatok és tüntetések valának ezek egyszerűsmind — hogy sokat ne mondjunk — Magyarország államisága, jogai, törvényei és alkotmánya ellen.

Oly tünemények ezek nemzeti életünk

csai a demi-monde hölgyeivel. S mikor nőiességükről legjobban megfélekednek, akkor vannak meggyőződve, hogy megfeleltek a női méltóságnak.

— De, uram, az ön kifejezései egy kissé még is erősek. Hogy e hölgyek egy kissé élesebben vesznek szemügyre, még nem ok, hogy elítéljük őket.

— Nem ismeri ön a mi századunk hölgyeit s különösen ezeket itt, a kik boldogságaikat szabadelvűségnek keresztelik. Nézzon ön körül, nem balgaság, mit ezek itt művelnek?! Eljöttek ide, hogy pártértekezletet tartsanak. Nők, pártértekezletet! Ha már egy bolond törvény megadta nekik a szavazási jogot, szavazzanak annak idejében, de ne csináljanak politikát s ne igyekezzenek a világot régi alakjából kivetkőztetni.

— De hát voltaképpen mi a mai gyűlés tárgya?

— Az országgyűlési képviselőválasztás felett tracsosolnak. A város X-ik kerületében két női jelölt van. Az egyik Szendeffy Klótilid, ki orthodox elveket vall, elismeri a férfiak fensőbbiségét, helyesli a mostani kormány politikáját s ezen kívül a tisztességteljes női ruhák mellett harcol; a szabadelvű nők jelöltje meg Nyelvessy Clariss, ki megveti a férfiakat, a kormányt és bő ruhákat s ellenfelét azzal gyanítja, hogy pupos és azért elleneszenes a testhez simuló öltözékekkel. A két párt halálos harcot vív egymással, a

egén, melyek míg egyfelől a legkellemetlenebb érzetet keltik felfelé úgy, mint lefelé, addig másfelől komoly színben állítják elélnk még 20 év múlva is a közjogi helyzetet s egyuttal — mint e lapokban is már többször hangsúlyoztuk — sürgetőleg figyelmeztetnek arra, hogy bizony már más szelleme volna szükség a hadseregben. E tünetek, bármily komolyak legyenek is, távol vannak attól, hogy ellenők védekezve, harczvonalba álljunk; de nemzeti önértékünk nevében az újabb figyelmeztetés elől kitérnünk nem szabad.

A felkorbácsolt hullámok, mint a vízbe dobott kő után a hullámgyűrűzetek, elsimulnak, de míg Magyarországnak alkotmányos kormánya, jogos alapokon álló törvényhozása van, addig nem tűrhetjük el, — ezen alkotmányunk és jogaink megsértése nélkül — hogy valaki államügyeink vezetésébe beleártsa magát.

A magyar nemzetnek eme tüntető és támadó törekvésekkel szemben védelmi és oly politikai állást kell elfoglalnia, mely hozzá a legméltóbb, mely nem kalandoz a szél-sőségekben, mely a múlt tanúsága szerint mindig kíségette a bajból, melylyel Magyarország államegységét bevehetetlen szikla-várként tarthatja, mely az idegen irigység és hatalmi féltékenység által előidézett minden támadás visszaverésére elég erősnek bizonyul. Ez pedig már csak a helyesen értelmezett konzervatív politika lenne, mely felé igen sokban jelen kormányunk is közelíteni látszik.

Mi, mint a Janszky-élet fájdalmasan igazolja, tulliberálisok voltunk eddig a hadsereg szellemével szemben is. Ezt tovább így nézni nem lehet. Nekünk jövőnk érdekében mindenkorra ártalmatlanná kell tennünk azon szellemet, mely most a hadseregben divik. Erre az egyedüli mód, mint egyik jeles lapunk is írja, az, hogy foglaljunk abban magunknak minél nagyobb tért, hogy átültessük abba saját nemzeti szellemünket is.

Hagyjon fel már az ifjú magyar nemzedék közönyével és idegenkedésével, lépjen a katonai pályára. A mint egyesek székely véreink közül az utóbbi félszázad alatt fel tudták küzdeni magukat szép állásokra, miért ne tudnák ezt tenni a jelen nemzedék derék fiai?

Nem régiben hangsúlyoztuk egyik cikünkben, hogy a közös hadsereg az osztrák és magyar monarchiának közös hatalmi tényezője. Egyenlő joggal foglalhatnak ott helyet a magyar ifjak is.

Meg kell értetnünk a hadsereg szellemével azt, hogy a magyar királyság eszméje egyenlő méltóságot és hatalmat képvisel az osztrák császársággal, s történeti jogosultsága Euró-

gyűlések mind két párton egymást érik, azonban sem itt, sem amott nem tudtak egy fél év óta megállapodásra jutni, mert hát mindig 5—6 beszél egyszerre s így senki sem tudhatja, hogy a másik mit akar.

E tekintetben Villamosi urnak igaza volt; a parlamentáris szokások egészen figyelmen kívül hagytak. Majd itt, majd ott emelkedett fel egy szónok, szót sem kért, hanem beszélt tüzzel, hűvvel, senki sem hallgatott rá s úgy látszik, nem is várta. Mikor aztán elmondott mindent, mi houleányi szívét nyomta, nyugodtan leült s nyugodtan folytatá tovább a társalgást szomszédaival. És egyszerre öt-hat szónok beszélt a nélkül, hogy senki csak ügyet is vetett volna rá. A zürzavarból csak annyit vehettem ki, hogy mindeik szónok a férfiszarnokság ellen tart tüzes filippikát, hanem azért a szent meggyőződés egyiket sem gátolta, hogy a férfi-karzat felé egy-egy kaczer pillantást ne vessen.

En inkább kedvesnek, mint nevetségesnek találtam e furcsa gyűlésezést.

— Menjünk tovább, — szólott Villamosi ur, karomat megragadva — engem a dolog nagyon untat. Nézzünk át a tánczterembe, mert a gyűlés után mindjárt következik a tánczvigalom.

Elhagytuk a tanácskozást és a tánczterem felé indultunk.

(Folyt. következik.)

pában megelőzte az osztrák császárságot. Tudtára kell adni a hadsereg szellemének azt, hogy a magyar király nem kevésbé hatalmas s nem környezi kevesebb dicsőség, mint az osztrák császárt; végre, hogy a hadsereg egyenlő hűséggel, ragaszkodással, kegyelettel tartozik úgy a magyar királynak, mint az osztrák császárnak.

A mint e tényből is láthatni, elérjett az ideje, hogy a kormány és a nemzet határozottan kilépjen a küzdőterre s a közös hadseregben a magyar nemzeti szellemet terjessze, az őt jogosan megillető méltóságára emelje és ott megörökítse.

Felvidéki.

Indítvány a felsőbb leányiskolák érdekében.

(Vége.)

2-szor. Felvetendőknek gondolnám azon kérdést, nem kellene-e Magyarország terjedelmesebb földíratát az utolsó osztályok egyikében tüzetesebben tanítani a felsőbb leányiskolákban? akkor, midőn a növendék értelme fejlettebb és fogékonyabb a hazafiság, az emberiség szent érzelmeire. Nem túlszóló említem itt a hazafiságot és emberiséget. A földírat felsőbb tanításánál a növendéknek nemcsak földünk talajával kell megismerkednie, hanem még az embercsoportok különböző átalakulásaival, az emberek fázódásainak szép eredményeivel. Ezért is majd minden művelt nemzetnél a leányok középiskoláiban nagy súlyt fektetnek a hazai történelemre és földíratra s nem tanítják az utolsó a legalsóbb osztályokban, melyek — úgy szólván — még csak előkészítő, elemi osztályok. Mindenkinek hazáját kell legjobban ismernie. S mi ismerteti meg jobban hazáját a növendékekkel, mint a történelem és földírat helyes tanítása?

3-szor. Megbesszélendőnek találnám még azt is, hogyan lehetne elérni, hogy felsőbb leányiskoláink irodalmibb jellegű nevelést adjanak leányainknak, olyat, milyen épen a nőhöz illik; inkább kifejlessze bennük a szép iránti valódi helyes érzetet, valóban műveltebbé tegye őket.

Rendkívül nagy benyomást tett reám, mikor tavaly a francia leány-lyceumokat vizsgáltam, látni, mily értelmesen, mily gyönyörűen olvasnak ott fenszóval a növendékek már az alsóbb osztályokban is, mily érzékenyek és figyelmesek a legkisebb árnyalatra és mily helyesen tudják azt kifejezni! Ugy, hogy valóságos élvezet őket hallgatni! Irálynk még bámulatosabb. Igaz, hogy tanáraik a legkisebb túlszólás, legkisebb izlésteleniséget, a legkisebb hibátsem hagyják megjegyzés nélkül irálygyakorlataikban és utánzásra méltó buzgalommal és sikerrel fejlesztik növendékeik szép érzékét, hanem azért még e mellett is bámulatos, hogy tudnak e kis leánykák mindnyájan írni, a midőn francziául írni nem kicsiny feladat! Jelen voltam például egy zárt helyi dolgozat készítésénél; 13—14 éves leánykáknak számot kellett arról adniok: mi az udvariasság, erkölcsi tulajdonság vagy nem? és mi a haszna az életben? Másfél óra alatt kellett azt kidolgozniok. És mivel a tanár elég kegyes volt nekem megengedni, hogy bármelyikét nézzem át e fogalmazásoknak, mondhatom, el voltam ragadtatva! Oly kis remekművet láttam ott, melyeket bátran ki lehetett volna nyomtatni, akár az adott anyag helyes, józan kidolgozásáért, akár a szabatos, ékes kidolgozásért.

Természetesen e növendékek oly szülőknek gyermekei, kik már mind, néhány nemzedék óta, éltek szellemi életet, nagy olvasottságuk van. Továbbá a gyermek-irodalom Franciaországban oly gazdag, s oly szellemesen, oly megkapóan, remek tollal van írva, hogy az már a gyermekben is rendkívül kifejleszti a szép iránti helyes érzékét. És végre aztán az iskola is nagy gondot fordít az irodalmi oktatásra. Franciaországban nem fejtetik oly alaposan és végnélkül a szépnek különböző alkatrészeit, nem beszélnek annyit és (valljuk be) oly unalmasan és meddően az esztetikáról, mint a németek, de sokkal inkább tudják megközelíteni és megközelíttetni is a szép eszményképét. Azt hiszem, hogy

erre nézve valóban utánzásra méltók a francziák.

Nem azt mondom, hogy több órát szenteljünk az oktatásnak az irodalmi képzésre, de azt az időt, melylyel rendelkezünk, hasznosabban használjuk fel. Ne legyenek kezünkben az irodalmi tudományok is, exact tudományok, száraz lélek nélküli szó és adathalmazok, melyek alatt a lélek összeroskad és kivesz belőle a teremtő képesség, valódi csontvázak, melyekből semmi sem hiányzik, csakis a vér, a hus, azaz: maga az élet; holott az exact tudományok tanításánál sem kellene a száraz tényekre és adatokra szorítkozni, hanem azok által is a fejlődő lelket gazdagítani, emelni!

Azt is 4-szer komolyan megvitatandónak találnám, hogyan lehetne az annyi panaszra okot adó tananyag tulterheltségén segíteni és a növendékeknek oly fontos testi fejlődését és egészségét inkább elősegíteni? Ez, lehet mondani, életkérdés a nemzetre nézve. Ha beteges, ideges leánynemzedéket szolgáltatunk a hazának, milyenek lesznek majd ezeknek gyermekei?

5-szor. A tankönyvek kérdését is rendkívül lényeges kérdésnek hiszem a leányoktatásnál. Tulajdonképpen nekünk való, alkalmas, jó tankönyveink nincsenek is, bátran lehet azt mondani. Meggyőződésem szerint nem is lehet azokat parancsszóra megrendelni. Azoknak, úgy szólván, a helyes oktatás buzgalomából kell önkénytelen teremniök, s nem rossz átültetéseknek lenniök, vagy pedig száraz, lélekölő többé-kevésbé tudományos complicatióknak, hanem a lélekbe világosságot öntő, a lélekhez, kedélyhez, értelemhez szóló, az egyszerűtől az összetettig egész fokozatosan vivő, biztos vezetőknak, melyek felébresztik a gyermek lelkében szunnyadó tehetségeket és a növendékből, passiv lényből, (mely egymástól elkülönített tény szám és adathalmazt fogad be feje egy kis zugába, miket az életben talán soha sem fog felhasználni) activ lényt alkot, (kinek életre ragadt lelke már önmagától is keres, halad, s a bevett ismereteket egészen magáévá teszi, saját énjévé változtatja). Mely egyszerű és világos szavakban fejezi ki a legmélyebb gondolatot is és érdeket tud ébresztetni az iránt, a mit tanít.

Igy mindenki előadhatná aggályait, azt, mit az alkalmasnál hiányosnak talál még jelenlegi szervezettünkben, nem szereplési viszketegből, hanem az ügy iránti igaz, odaadó buzgalomból, a haladás valódi elősegítésére. Remélni lehetne aztán, hogy felsőbb leányiskoláink nemzetiesebbé válnának, inkább megfélemlének a magyar leányok valódi szükségéinek... egy időre legalább! Mert a jó b, hála Istennek, mindig és örökké ellensége lesz a jónak, a míg csak az ember ember lesz, s ki nem hal kebléből a tökély iránti nemes szenvedély!

Ha a nemzeti szellem irányában így megszilárdulnak a felsőbb leányiskolák, még egy fényes ténnyel szaporodnának azon dicső eredmények, miket a magyar cultura elért Trefort Ágoston ő Nagyméltósága minisztersége alatt!

Kolozsvár.

De Gerando Antonina.

Színészet.

Kézdí-Vásárhely, 1886. jún. 18.

Szombaton, jún. 12-én Claretie jó irányú színműve „Zilah herceg“ került színpadra kevés közönség előtt, meglehetősen sikerült előadásban. A sikerből bő rész jut Bárdynak (Zilah), kit ma értelmes, öntudatos színésznek ismertünk meg. Veresné (Marsa, a cigány) ma is excellált. Sziklay (Vogotzin) ma is teljében elemében volt; szívesen adózunk neki elismeréssel; s hasonlóan kell nyilatkoznunk Baranyai (Várhelyi), Tharosszovits (Donati marquis) figyelmes játékáról, mig egyáltalán nem értjük azt, hogy Várady (Pattison) és Szilárdy Dezső (Maróthy) miért nem igyekeznek játékuikba életet önteni, s miért tekintik azt majdnem robot-munkának? Ohajtnak, hogy jövőre róluk is kellemesebbeket irhassunk.

Vasárnap (junius 13.) „Az utolsó zsidó“, egy hatásos, nagyon mulattató kor-

rajz adatott, mely az óriási nagy közönséget folytonos derült hangulatban tartotta. A nagy közönség színészeinkre is nagy befolyással volt; csaknem mindenik meglepéssel játszott. Ez is elég lenne elismerésül a törekvő, buzgó játékkért, de mulasztást követnénk el, ha mégis ki nem emelnék különösen Polgárt, ki Pinkes Smület kifogyhatatlan jó humorral, finom, izléses játékaival valóban teljes méltánylásunkra, igazi élvezetet szerezve, személyesítette. Különösen coupletjei zajos hatást idéztek elő s a hálás közönség 4—5-ször kitapsolta, megújra-
rázta, mit Polgár valóban ki is érdemelt. A jó kedélyhangulat emelésére nagyon befolytak ügyes játékkukkal még Sziklay (Spürer), Tharosszovits (Beerné), Baranyai (Beer), Bárdy (Arnold). S ha még följegyezzük Szilágyi Etelka (Irma) és Várady (Jóska) kellemes népdal-kettőseit, a melyből a sikerért az énekből előbbinek jut a nagyobb, tiszteletteljesebb rész: elmondhatjuk, hogy a mai előadásról a közönség nagyon jó véleménynyel távozott. Ohajtjuk, hogy minél többször legyen így.

Kedden (jun. 15.) „Rip van Winkle” ez a kellemes, fülbemászó zenéjű operett adatott, itt másodszor, s meglehetősen közönséget vonzott most is színházba. Míg a zenekíséret bosszantásait ma sem feledhetjük, — bár a multkorinál valamivel jobb volt — addig készséggel elismerjük, hogy a szereplők nagy buzgóságot fejtettek ki, s hogy az akarat egyben sem hiányzott. Várady-ról (Rip van Winkle) multkor tett megjegyzésünket ma is fenn kell tartanunk; többigyekezettel, mint tehetséggel játszott; énekei, különösen az utolsó felvonásban, szépen sikerültek. Polgárné (Lisbett) elegáns játékaival, csinos costumjével hódított, míg énekében nem találtunk ezzel egyenlő élvezetet, hangja, kivált a felsőbb régiókban, nem léven eléggé tiszta s élvezhető. Méltók a följegyzésre még Sziklay (Derik), Bárdy (Van der Bild), Szilágyi Etelka (Katarina), kik készséggel, csinosan játszottak. O.

Csütörtökön Jókai Mór remek műve, „A fekete gyémántok”, került színre. Koszorus írónk remek műve szépszámu közönséget vonzott a színházba s a megjelentek egy igazán korrekt, kitűnő előadásban gyönyörködhettek. A szereplők, koszorus írónk ragyogó gondolataitól lelkesülve, egymással versenyeztek az elsőség felett, s e szép verseny eredménye fényes siker lett. Bárdy ur (Berend) mai játéka egy tiszta felfogásu, gondolkodó színészre vall. A legapróbb részletekig gondosan színezett játékát alapos tanulmány jellemzi. Mi részünkről elismerésünkkel adozunk mai játékáért. Veresné asszonyról hasonló szépét mondhatunk. Szokott apróbb hibáit elhagyva, csupán előnyeit hozta a színpadra, s állított elénk egy oly kedves, rokonszenves alakot, melynek nézésével és hallásával alig tudunk betelni. A passzív érzelmek, mint pl. harag, fájdalom kifejezésében Veresné asszony mindig megnyeri rokonszenvünket, de az aktív indulatoknál nem egyszer természetellenes, szokatlan kitöréseket enged meg magának. Ez magyarázza meg azon látszólagos ellentétességet, mely reá vonatkozó bírálatunknál mutatkozik, s ez okolja meg azon különböző hatást, melyet különböző szerepeiben a közönségre gyakorolt. Réthy ur igen sikerült alakban mutatá be Salista herceget. Mai játékában figyelemre méltó jelelt láttuk a tehetségnek. Sziklai (Kaulman) nem érezte ma magát elemében s így csak középszerű sikert jegyezhetünk fel az ő javára. Váradi (Saffran Péter) nagy bravourral működött. Nagyon bele találta magát a durva bányamunkás szerepébe. Az ilyenmű szerepekre — úgy látszik — határozott hivatottsággal bír. Mi őszintén gratulálunk neki. Váradiné (Angela), kit megszoktunk mint tüzről pattant szobaleányt látni a színpadon, ma magasabb légkörben mozgott: grófnő volt, hanem — őszintén mondván — nem érdemelte meg ezen előléptetést. Tharosszovits M. k. a. (Bondavári Anna) jól játszott. Ennyit a részletekről. A mi az összhatást illeti, mind már fennebb jeleztük, az kitűnőnek mondható, s a közönségnek egygyel több oka van meg nem bánni azon pártfogást, melyben e kitűnő társulatot eddig részesítette. O.

Különfélék.

— **A hivatalos lapból.** A kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöke Boeskor Kálmán kézdivásárhelyi kir. járásbírósi joggyakorlókot a vezetése alatti kir. törvényszékhez helyezte át, s helyébe azon járásbíróshoz Vajna Vincze háromszéki megyei közigazgatási gyakorlókot nevezte ki.

— **Időjárás Háromszéken.** Kétheti állandó esőzés után szombaton volt az első nap, melyen a nap ismét megmutatá mosolygó arczatát, felmelegítve a nagyon lehűlt légkört. Általános a panasza, hogy a sok eső miatt a gabonák eldültek s így az oly sokat ígérő gabnatermés nem fog teljesen megfelelni a hozzákötött reményeknek.

— **Nagy felhőszakadás** volt folyó hó 14-én Fel-Csikon, melynek zöme Cs.-Sztodomoson hullott le. Alig fél óra alatt annyira kiáradt a falu között folyó patak és az Olt folyó, hogy a házakba is behatolt. Az utcákon több embert elsodort a rohanó ár, s csak hosszu rudak és horgok segítségével lehetett őket kimenteni. A 10 nap óta tartó esőzés folytán bekövetkezett árvíz Közép- és Al-Csikon tönkre tette a széna-termést; több ezer hold rét áll víz alatt az Olt mentén. Oltszabályozás, mikor jön el a te országod? Ritka esztendő az, mikor az alsíki székely ember behordhatja szénáját az Olt mellől úgy, hogy az árvíz használhatanná ne tegye és még sem tudunk segíteni e bajon! Pedig Csikmegye legnagyobb részben marhatenyésztésből tengeti életét s így a széna — különösen az alsíkiakra nézve, kiknek havasi szénája nem terem — életkérdés. Ajánljuk az Oltszabályozást a megye törvényhatóságának figyelemébe; ez Csikra nézve sürgetőbb kérdés, mint a vasut. E mellett ne hanyagoljuk el a másikat!

— **Meghívó.** A „Székely művelődési és közgazdasági egyesület” csikvidéki választmánya folyó junius hó 21-én délelőtt 9 órakor Csik-Szeredában a megyeház tanácskozó kisebb termében ülést tart. Tárgysor: Vidéki pénztárnok számadása. A felmentvény megadása iránti határozat. A megyei gazdasági egyesület kérése a gyergyószentmiklósi sajtószövetkezetről rendszeresítendő ösztöndíjra 110 frt segély adása iránt. Folyó ügyek. Felmenthető indítványok.

— **A székely-egylet gyűlése.** A székely művelődési és közgazdasági egylet folyó 1886. évi jun. 27-én Maros-Vásárhelyt tartandó nagygyűlésének programja: 1. Előki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki előterjesztések (számadás, költség-előirányzat) s a számvizsgáló bizottság jelentése az egylet alapvagyionának kezeléséről és állapotáról. 4. A székelyföldi iparmúzeum létesítésének bejelentése, s további fenntartására vonatkozó javaslatok. 5. Emlébeszéd br. Apor Károly, a székelyegylet marosvidéki választmányának egykori elnöke felett. Irta és felolvassa Deák Farkas egyleti alelnök. 6. Elnök, alelnök, számvizsgáló biztosok választása, s az alapszabály értelmében kilépő választmányi tagok helyeinek újbóli betöltése. 7. Az alapszabályok értelmében felvehető indítványok. 8. A székelyföldi iparmúzeum ünnepélyes megnyitása. A nagygyűlés délelőtt 9 órakor nyitattik meg, s az iparmúzeum d. u. 5 órakor. Junius 26-án este ismerkedési estély, 27-én d. u. fél 2 órakor közebéd. Az elnökség gondoskodik, hogy a tagok részére Maros-Vásárhelyig és vissza mérsékelt árú vasúti jegyek szerzessenek, miért is az érdekelték ilyenért Hajós János elnök, vagy Nagy Gábor titkárhoz forduljanak. S minthogy Maros-Vásárhely szab. kir. város törvényhatósága, ebbeli kijelentése szerint, a nagygyűlési tagjait vendégeiként tekint: a megjelenni kívánó egyleti tagok ez iránti szándékukat, elszállásolásuk eszközölhetése végett, nagys. Györfy Pető maros-vásárhelyi polgármester ural folyó évi jun. hó 22-ig tudassák.

— **A csikszeredai kisdodóvára** vonatkozólag lapunk egyik utóbbi számában felhívtuk a csikszeredai városi iskolázék és a tanfelügyelő ur figyelmét arra, hogy a kisdodóvában a padokon kívül minden hiányzik. Erre Kovács Antal gondnok ur a „Székely Nemzet” junius 17-iki számában nyilatkozott irt, meg akarván czafolni állításukat, s azt mondja, miszerint az országos kisdodóegyletnél a szükséges tan-, illetve játék-szerek meg lettek rendelve, s hogy azt mi is tudtuk, már t. i. az óvodának néhány jó barátja. Mindenek előtt kinyilvánítjuk, hogy

Kovács gondnok ur ideges érzékenységét világért sem akartuk provokálni, mit ime, mi is bizonyítottunk annak megírásával, hogy Kovács ur elismerésre méltó, fáradhatatlan buzgóságot fejtett ki az óvoda bebetorozása körül, de ezen buzgóságot még nem tartjuk elégségesnek arra, hogy ezzel az óvoda céljának és hivatásának megfelelően, mert hiányzik egyik lényeges kellék: a tan-, illetve játékszerek. Már majdnem két hónapja, hogy az óvoda megnyitattott s azt hittük, hogy eddig már be lehetett volna szerezni a hiányzó szereket; azért tettünk tehát említést az óvodáról, ne hogy ez is oly hosszadalmas procezsusson menjen keresztül, mint a megnyitás; de világért sem akartuk a gondnok ur önértetét sérteni. Van gondnok urnak egy fixa ideája, az t. i., hogy a kisdodóvának egy néhány jó barátja is van, de azt hiszik, hogy ilyen hőbortos gondolatokat senki más nem táplál. A nyilatkozatot kísérő kommentárra vonatkozólag megjegyezzük, miszerint magunk sem helyeseljük az utcai megszólásokat, mint azt bizonyos ur, szokása szerint, teleszájjal tenni szokta, de tudjuk, hogy az illető sem rossz akaratból teszi, hanem ügyetlenségből. Tehát jövőre kevesebb epét és több higgadságot, kedves gondnok ur, mert előbbi igen ártalmas, — utóbbi pedig igen hasznos az egészségre!

— **Halálozás.** Lázár Kálmán gyószentmiklósi kir. járásbírósi irnok hosszas szenvedés után folyó hó 14-én Nagy-Szebenben elhunyt. Özvegye és 4 kiskoru gyermeke siratja a jó édes atya halálát.

— **Tolvajbonda.** A Csik-Szeredában folyó évi junius hó 4-én tartott országos vásár alkalmával Farkas Mihályné Gáspár Rózsi és 8 társa homoród-almási lakosok több kereskedőt és iparost meglóptak. A homoród-almási m. kir. csendőrségnek sikerült a tolvajokat és a következő lopott tárgyakat kézre keríteni: 6 pár női csizma, 2 drb talp, 3 drb ócska selyemszövet, 2 kis csomag fekete szalag, 1 piros fejre való kendő, 2 pár női cipő, 4 drb férfi kalap, 1 csomag fekete csipke, 1 férfimellény, 1 drb kávészin piros-
virágos fejre való kendő, 1 sötét, fejre való kendő, 1 drb piros kockás takács-szöttes, 3 drb barnás takács-szöttes, 1 drb női fej-kendő. A csikszeredai kir. törvényszék vizsgálóbírója — hova a tolvajok bekísértettek és a tárgyak beszállítottak — felhívja a károslakat, hogy szenvedett káraik feladása végett akár ezen törvényszéknél, akár a legközelebbi kir. járásbírósnál szabályszerű kihallgatás végett jelentkezzenek, mivel azon tárgyak, melyeknek tulajdonosai nem jelentkeznek, el fognak adatni.

— **A gyergyószentmiklósi polgári iskola** négy osztályának vizsgái folyó hó 25. és 26-kán lesznek. Ugyanakkor lesz az iparos ifjak tanonez-munkakiállítása is, mely érdemes a megtekintésre. A zárünnepély pedig junius 29-én délelőtt 11 órakor tartatik meg.

— **Üdvözlő távirat.** Gyó-Sztmiklósról jun. 10-én többen „A gyergyói székelyek” aláírással ellátott üdvözlő távirattal intéztek Menyhárt Béla hadnaghoz, tanusított hazafias és hősiesség magatartásáért.

— **A gyergyó-ditrői róm. kath. III. osztályu polgári fin-iskola** vizsgálatának megtartása az illetékes iskola-hatóság által folyó hó 23-ára 9 órától kezdődőleg rendeltetett el, melyre az érdekelt szülöket és tanügybarátokat ez uton is tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Bucsu.

Brassóba történt áthelyeztetésem folytán el kellett hagynom azt a kedves várost, melyben engem barátaim s ismerőseim részéről annyi igaz szeretet, annyi barátság környezett. Nehéz kebellem, fájó szívvel hagytam el e várost, s miután az idő rövidsége miatt nem mondhattam mindazoknak bucsut, kiket tiszteltem és becsültem, kedves kötelességemnek ismerem azt ezen uton tenni meg.

Fogadják nemes Kézdi-Vásárhely város összes polgársága szívóbb fakadó őszinte bucsuszómat és egyszersmind hálás köszönetet az irántam 15 éven át tanusított jó indulat és barátságot. Én a magam részéről életem legboldogabb napjai közé sorolom azon időt, melyet szerencsés valék e kedves város falai között eltölthetni.

Kérem, tartsanak meg továbbra is emlékülben.

Brassó, 1886. junius 19-én.

Bagoly József,

m. kir. honv. százados, kezelőtiszt.

102-ik közlemény

a háromszéki megyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára történt szives adakozásokról.

Zabóláról.

Gróf Mikes Benedekné 1 hektó buza, 1 s fél hektó rozs, 3 hektó gyümölcs, Hadnagy László 2 s fél lit. gyümölcs, Zsidó Ferenczné 1 1/4 liter törökbuza, Zágoni kertészné 1 1/4 liter törökbuza, Leopold Lenke 20 kr, Erdős László 20 kr, 1 kupa pityóka, Szabó Mihályné 1 1/4 liter paszuly, 1 kupa pityóka, Bogoly György 1 1/4 liter törökbuza, Tarsai Mózes 1 1/4 liter törökbuza, Sütő Istvánné 1 kupa pityóka, Sütő Mihályné 2 kupa pityóka, Molnár Istvánné fél liter rozs, 1 1/4 l. törökbuza, Biszok Istvánné 4 liter rozs, Fejér Miklósné 1 1/4 liter borsó, Fejér Jánosné 1 1/4 lit. rozs, Ferdi Jánosné 1 1/4 liter törökbuza, Bende Lajos 1 liter törökbuza, Macsuka Bokorné 1 negyed liter törökbuza, Zsidó Antal 1 n. lit. paszuly, György János 1 n. l. gyümölcs, Hadnagy Jánosné 1 n. l. gyümölcs, Kovács Adámné 2 s fél l. paszuly, Szakács Andrásné 1 n. l. paszuly, 2 tojás, Süke István 2 tojás, Petrérsznyi Jánosné 1 n. l. paszuly, Biszok János 4 l. törökbuza, Barcsa János 1 n. liter törökbuza, Hadi György 1 n. l. rozs, Balogh Antalné 1 n. l. törökbuza, György Ferencz 4 l. rozs, György Domokosné 1 n. l. paszuly, György Boldizsár 2 s fél l. buza, Csekme Zsigmond negyed lit. paszuly, Pál József 2 kupa pityóka, György Jánosné 1 n. lit. gyümölcs, Hadnagy Józsefné 1 n. l. törökbuza, 3 kupa pityóka, ifj. György Jánosné 1 kupa pityóka, Balog Dénesné 1 n. l. paszuly, Kondra Mihály 1 n. l. paszuly, György Antal 1 n. lit. gyümölcs, Balog Sámuelné 1 n. lit. gyümölcs, György Gáborné 1 l. gyümölcs, Kozma Miklós félkupa pityóka, Nagy Lajos 10 kr, Kondra Mihályné 2 s fél l. paszuly, Péter Jánosné 1 n. l. paszuly, Hadnagy Károlyné 1 n. l. rozs, Héjja József 10 kr, Lőrincz István 1 n. lit. paszuly, Orbán Lajosné 1 n. l. paszuly, Kónya Lajos 2 s fél l. törökbuza, Gyárfás Lajos 50 kr, Balog Mihályné 1 n. lit. törökbuza, Szabó Jánosné 1 lit. paszuly, Kozma Mihályné 1 n. l. rozs, 1 l. gyümölcs, 1 koszu hagyma, Szőke János 4 kr, Bodó Endréné 20 kr, Szász János 1 n. l. paszuly. Csekme Mózes 1 n. l. paszuly, Csákány pap 30 kr, Bende József 1 n. l. törökbuza, Pozsony Ferencz 1 n. l. törökbuza, Pozsony József 1 n. l. rozs, Finta Ignáczné 2 s fél lit. gyümölcs, Konya Jánosné 4 lit. gyümölcs, Demeter Imre 1 n. l. paszuly, 1 n. l. gyümölcs, Csákány Elek 1 n. l. gyümölcs, Szabó Ádám 2 kr, egy valaki 2 liter paszuly, 1 koszu hagyma, Jakab Gyuláné 4 hektó gyümölcs, Kele Károlyné 1 n. liter gyümölcs, Csekme Ádám 1 n. l. paszuly, Hadnagy Jánosné 1 n. l. paszuly, 2 s fél l. gyümölcs, Szabó József 1 n. l. paszuly, Szabó István 1 n. l. paszuly, Kovács János 1 n. l. paszuly, Balog László 1 n. l. törökbuza, Hadnagy János 1 és 1 negyed liter paszuly, Hadnagy Ádám 50 liter paszuly.

Fogadják a jótékony adakozók az árvaház nevében leghálásabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1885. decz. 30.

Br. Szentkereszty Stephanie,

elnök.

Vajna Károly, jegyző.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyílt tér.)*

Szines fekete és fehér selyem atlat 75 krért méterenkint 10 frt 65 krig (18 különböző minőségben) vámmentesen a helyszíne szállít **G. Henneberg** (es. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr szállítási díjba kerülnek.

Szines és fekete selyem grenadinok méterenkint 95 krtól 9 frt 15 krig (10 különböző minőségben) szállít egyes öltönyre valdarabokban és végekben vámmentesen a helyszíne **G. Henneberg** (es. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr szállítási díjba kerülnek.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

M e t r e n d.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Ervényes 1886. június hó 1-től.

Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.	Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	12.12	10.07	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	Reggel	Délután			(érk. ind.)	12.37	10.30	
Botfalva	"	6.22	2.55		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	2.11	12.24	
Földvár	"	6.45	3.19		Nagy-Enyed	"	2.34	12.41	
Mogyorós	"	7.01	3.38		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	2.55	1.12	
Apáca	"	7.19	3.57			(érk. ind.)	3.31	2.00	
Köpecz	"	7.33	4.17		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.36	2.15	
Ágostonfalva	"	7.54	4.36			(érk. ind.)	4.09	3.02	
Alsó-Rákos	"	8.01	4.47		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	4.11	3.12	
Homoród	"	8.19	5.58			(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacza	"	8.45	5.42		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	6.31	8.00	6.03
Bene	"	9.01	6.02			(érk. ind.)	10.00	4.05	9.13
Erked	"	9.22	6.33		Budapest	(érk. ind.)	10.15	4.50	9.18
Héjasfalva	"	9.43	7.01			(érk. ind.)	6.30	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	10.10	7.37						
Medgyes	(érk. ind.)	10.29	8.01						
		10.39	8.26						
		11.54	9.43						

 Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 40 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüstösöknek
szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adó-intés
Adósság-lévél r. k. egyház. tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, r. k. népiskola részére, B. minta.
Allategész-ségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési körös, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Árverési jkönyv
" bir. végrehajtóknak
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási jkönyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyegjelet. (L. H.)
Birtokiv; beliv (L. K.)
" küliv
Bizonyítvány, ujjonc-felszámhlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány
" könyvi ajánlat
" nyilvtántárs
Czukor, kavé és sörfogyasztási adóbejelentés
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egész-ségi bizonyítvány, lovagnak.
Egész-ségügyi kimutatás, D. minta.
Erdei kihágások utáni pénzbüntetések nyilvtántar-
tása
Elemi körül-vétel
Elennyugta
Épitkezési engedély
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és
halálózasi anyakönyvekbi.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta
Felebbezés a közigazgatási bizottságokhoz erdei ki-
hágások ügyekben
Földkönyv
Gazda-nyilvtántartás
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvtántartása.
Hagyatéki leltár, beliv
" küliv
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékciszabási
hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi levél-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orv. segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelent. ragályos, járványos, válfalható vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.
Halottvizsgálati jknyvv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jknyvvelekről, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Hónvéd-változási kimutatás.
Hirdetés az igénylőkhoz végrehajtóknak
Himmlöltási bizonyító tábla.
Himmlöltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverséi hirdetőnény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyegelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idézőny, községi bíráskodáshoz.
Idézőny, erdőkínágasos ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkínágasos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus presentium vigore fidei facio indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus presentium vigore fidei facio indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus presentium vigore fidei facio indubiam et adestator in Defunctorum.
Iskolai anyakönyv B. minta.
" " tanköteles növendékek részére
" felvételi napló B. minta.
" költségvetés
" mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" " kimutatás C. minta
" pénztári napló
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella
" számadás
Ítélet, községi bíráskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiad. ló levelekről
Jegyzőkönyv a községben kiad. marhalevelekről
Jegyzőkönyv a község előjárásága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levégtó szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvánartásáról.
Jelentési levél, utazók számára.

Jelzálogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
 kérés
 Jelzálogj. kezbebl. vagy előjegyz. iránti kérés felzete
 Kataszteri birtokiv, küliv
 „ „ beliv
 Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
 részére.
 Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-
 szére.
 Közbesítési iktató-jegyzőkönyv.
 Közbesítési vévény, közs. bírask.
 Kielegéití regényhajtas iránti kérés, ingóságok-
 ra és ingatlanokra.
 Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthat-
 lanskáz cím. leirandó egyes adóhátrálékokról
 Kimutatás a 6—12 éves és 13—15 éves gyerme-
 kek összeírásához
 Kipuhatolási jegyzőkönyv, hadköteles szűkevé-
 nyekről.
 Költségvetés, községi iskolák részére.
 Kötelezvény
 Kötelezvény fel. íven.
 Közmunka-nyilvántartási jknyv.
 Községi iskolai számadás.
 Községi költségtev.
 Községi marha-igazolv. (Könyvesce.)
 Községi marha-igazolvány, küliv
 „ „ beliv
 Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
 Községi számadás.
 Küladó-hátráléki kimutatás, küliv
 „ „ beliv
 Leltár r. k. lelkési, kántortanítói, tanítói stb. va-
 gyonról
 Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyonáról
 Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyonáról
 Levélbirtók „Excellentissimo Illustrissimo ac
 Reverendissimo Domino Domino Francisco
 Lönhart“ stb. czimirattal ellátva. 1 drb 2 kr.
 Levélbirtók „A főtiszteendő róm. kath. esperesi
 hivatalnak“ czimirattal ellátva. 1 drb 2 kr.
 Levélbirtók „A nagyon tisztelendő lelkési hiva-
 talnak“ czimirattal ellátva. 1 drb 2 kr.
 Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.
 Makacsági ítélet, közs. bír.
 Makacsági tárgyalási jknyv
 Matricula Baptisatorum.
 „ „ Copulatorum.
 „ „ Defunctorum.
 „ „
 Meghatalmazás.
 Marhalével-jegyzőkönyv. (L. J
 Mixta-matrimonia.
 Mutató-könyv, közs. bír. 12 §-hoz.
 Nemleges zálogl. jegyzőkönyv, adóügyben. (L. Z.)

Nyilvántartás az 1579. évi XXXI. t. cz. alapján
bejelentett és tárgyalt erdei kihágásokról
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bír
Panaszkönyv, erdőkihágások ügyekhez.
Pénz-napló erdőkárterítések- és pénzbüntetések-
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, külv
beliv
" " "
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatok kimutatás a r. k. egyház adósairól külv
beliv
" " "
Sommas macakssági ítélet. " "
" kereset " "
" felzete " "
" váltókereset. " "
Sürgős zálogjog bekelezési kérés Háromszékme-
gye gyámpénztára részére
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-
ügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanszékes növényekes anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bír.
Tárgyalási könyv, békés esetekhez (Közs. bír.
Tárgyalási könyv makacssági esetben
Tárgyalási könyv erd. kihágások ügyekhez
Törzskönyv-lapja, külv
beliv
" "
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés
" " "
" felzete
Utazási-napló
Utevelő-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. II.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés (L. J.)
" " "
" felzete
Zálogjog törlése iránti kérés
" " "
" felzete
Záloglasi, becs. és ár. j. könyv adóügyben, külv
beliv
" " "
" "
Záloglasi könyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bír.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármindenmű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, őtlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, táncrendek, ujevi és más alkalmi üdvözlöttek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászat körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Végül ajánlom a következő műveket, melyek nálam tetemesen leszállított áron kaphatók: Statisztika elmélete, Dr. Konek Sándortól. — Az osztrák-magyar monarchia statisztikája, Dr. Pásztor Mórától, 4 füzet. — 1881. LIX. t.-cz. a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. LIV. t.-cz. módosítása tárgyában; az 1881. LX. t.-cz. a végreh. eljárásról; függelék az összes hatálybaléptetési rendeletekhez, jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátta Dr. Nagy Ferencz. — Az alkotmány és az igazságügyi politika, Karvasy Ágosttól. — Az 1847/8-ik évi országgyűlési törvényzettek. — 1870. XLII. t.-cz. a köztörvényhatóságok rendezéséről. — A közrendészeti tudomány, Karvasy Ágosttól. — Váltójogtan, Dr. Karvasy Ágosttól. — A magyar váltóeljárás, tekintettel az új bírósági szervezetre, Dr. Apáthy Istvántól. — Az új váltóeljárás, magyarázattal és irománypéldákkal, Kassay Adolfától. — Törvényozikk a kir. közjegyzőkről. — Törvényozikk az országgyűlési képviselők választásáról. — Az új vadászati törvény. — Polgári törvénykezési rendtartás. — Ugyanaz, az 1870-ki XIV. póttörvényezikkel. — Ideiglenes polgári perrendtartás, az erdélyi nagyfejedelemség és a vele egyesített részek számára. — Ausztriai általános polgári törvénykönyv, Karvasy Ágosttól. — A társulási intézmények a nemzetgazdaságban, Kautz Gyulától. — Politika vagy országásztan, Kautz Gyulától. — Adalék a magyar közjoghoz, Deák Ferencztől.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT.

könvvnvomma-tulajdonos.

Nyom. Scabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.